# Ilaalinta kaabista ah iyo § 54a ee Sharciga Magangelyada

## Subsidiärer Schutz und § 54a AsylG

### WARBIXIN MACLUUMAAD AH OO AF-SOOMAALI AH

Xaaladda: 15.08.2026

Laga bilaabo 12-ka Juun 2026, Awstariya waxaa si cad loo kala saaray ilaalinta kaabista ah (subsidiärer Schutz) ee ku salaysan sharciga Midowga Yurub (EU) iyo nooca cusub ee oggolaanshaha joogitaanka Austria ee waafaqsan § 54a ee Sharciga Magangelyada (§ 54a AsylG). Labaduba waxay muhiim u yihiin dadka aan loo masaafurin karin waddanka ay asal ahaan ka soo jeedaan . Hase yeeshee, dhinaca sharciga isku mid ma aha.

**Fiiro gaar ah: Warqaddan macluumaadka ahi ma beddelayso talo sharci oo ku salaysan xaaladda qofka gaarka ah.**

Kiis kastaa wuu ka duwan yahay kan kale. Haddii aad su'aalo qabto ama aad warqad ka hesho hay'ad dowladeed, la xiriir xarun talo-bixin. Macluumaadka xarumaha talo-bixinta waxaad ka heli doontaa bogga ugu dambeeya.

**Digniin:** Qaar ka mid ah xeerarka weli si buuxda looma caddayn, waxaana dhici karta inay isbeddelaan. **Xarun talo-bixin ayaa ku siin karta macluumaad ku saabsan xaaladda sharci ee hadda jirta.**

## Maxay ka siman yihiin ilaalinta kaabista ah (subsidiärer Schutz) iyo oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a AsylG?

Qof looma masaafurin karo waddan haddii uu halkaas kala kulmi karo dil, jirdil ama ula-dhaqan ama ciqaab bini'aadantinimada ka baxsan ama sharaf-dhac leh. Arrintan waxaa loo yaqaan **mamnuucidda celinta qofka meel uu khatar kala kulmayo (Refoulementverbot)**. Mamnuuciddaasi waxay ku xusan tahay qodobbada 2 iyo 3 ee Heshiiska Yurub ee Xuquuqda Aadanaha Art. 2 und 3 EMRK. Mamnuucidda masaafurintu waxay khusaysaa dhammaan dadka, mana laha wax ka-reebis ah!

Mamnuucidda celinta qofka meel uu khatar kala kulmayo waxay muhiim u tahay labadaba: ilaalinta kaabista ah iyo oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a. Nooca ilaalin ee qofku heli doono wuxuu ku xiran yahay halka ay khatartu ka imanayso (eeg faahfaahinta hoose) iyo shuruudaha kale ee ay tahay in la buuxiyo.



*asylkoordination österreich*
Burggasse 81/7, 1070 Wien
Weitere Infoblätter auf www.asyl.at

# Maxaa loo sameeyay oggolaanshaha cusub ee joogitaanka ee § 54a?

Sharciga Midowga Yurub wuxuu si cad u qeexayaa xaaladaha ay tahay in qof la siiyo ilaalinta kaabista ah (subsidiärer Schutz). Kuma filna oo keliya in masaafurinta qofka ay keeni karto jebinta mamnuucidda celinta qofka meel uu khatar kala kulmayo (Refoulementverbot). Waxaa sidoo kale khasab ah inay jiraan shuruudo kale (eeg faahfaahinta hoose). Hase yeeshee, waagii hore Austria waxay xaaladaha qaarkood dadka siin jirtay ilaalinta kaabista ah, inkastoo arrintaasi aysan dhab ahaantii waafaqsanayn sharciga Midowga Yurub. Laakiin dib-u-habayntii sharciga Midowga Yurub ee dhacday Juun 2026 awgeed, hadda arrintaasi suurtagal ma aha. Sidaas darteed, waxaa la sameeyay nooc cusub oo oggolaanshaha joogitaanka ah.

# Waa maxay farqiga u dhexeeya?

Farqi muhiim ah oo u dhexeeya labada nooc ee ilaalinta ayaa ah **halka ay khatartu ka imanayso**. Marka qof la siiyo ilaalinta dheeraadka ah , khatartu guud ahaan waa inay ka timaaddaa qof, koox ama dowlad. Sharciga magangelyada, arrintan waxaa loo yaqaan „**Akteur**“ (cidda khatarta keenta). Marka la siinayo oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a, khasab ma aha in khatartu ka timaaddo qof ama koox gaar ah.

| Ilaalinta dheeraadka ah (subsidiärer Schutz) | Oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a (§ 54a-Aufenthaltstitel) |
|---|---|
| Khatartu waa inay ka timaaddaa cid gaar ah. Tusaale ahaan, dowladda, maleeshiyaad, koox dambiilayaal ah, qabiil ama qof gaar ah. Haddii khatartu aysan dowladda ka iman, waxaa la eegayaa in dowladdu awooddo oo ay diyaar u tahay inay qofka ilaaliso iyo in kale. | Khatartu khasab ma aha inay ka timaaddo cid gaar ah. Si kastaba ha ahaatee, masaafurinta waa la mamnuuci karaa haddii ay jebinayso Qodobbada 2 ama 3 ee Heshiiska Yurub ee Xuquuqda Aadanaha (Art. 2 oder 3 EMRK). |
| **Tusaale:** ilaalinta dheeraadka ah Maleeshiyaad ayaa qof ugu hanjabaya inay dilayaan. Dowladdu ma awooddo ama ma rabto inay si wax ku ool ah u ilaaliso qofkaas. | **Tusaale:** Qof aad u xanuunsan ayaa dalkiisa hooyo ka waaya daaweyn caafimaad oo uu si lama huraan ah ugu baahan yahay. Haddii uu dalkaas ku laabto, xaaladdiisa caafimaad aad ayay uga sii dari kartaa, ilaa heer uu u dhiman karo. |

# Yaa heli kara oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a?

Qof ayaa heli kara oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a haddii, marka la masaafuriyo, ay jirto khatar ah in lagu xadgudbo Qodobka 2 ama Qodobka 3 ee Heshiiska Yurub ee Xuquuqda Aadanaha (EMRK) (Art. 2 oder 3 EMRK). Intaa waxaa dheer, sababta masaafurinta looga

hortagayo waa inaysan noqon mid ku meel gaar ah oo keliya. Taas macnaheedu waa in khatarta la filayo inay sii jirto muddo dheer.

Weli si sax ah looma go'aamin muddada ay tahay inay khatartu jirto. Sharcigu ma cayimin muddo go'an. Tusaale ahaan, arrintani waxay adkaan kartaa marka laga hadlayo cudurrada halista ah, sababtoo ah xaaladda caafimaad ee qofka ama helitaanka daryeelka caafimaad ee dalkiisa hooyo way isbeddeli karaan.

**Sidaas darteed, qofku si toos ah uma helayo oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a sabab keliya oo ah in waqtigan aan la masaafurin karin.**

Haddii masaafurinta aan suurtagal ahayn muddo kooban oo keliya, waxaa suuragal ah in qofka la siiyo Duldung. Duldung ma aha oggolaansho joogitaan. Dadka haysta Duldung noocaas ah weli sharci ahaan ma haystaan oggolaansho joogitaan oo sax ah gudaha Awstariya, laakiin looma masaafurin karo dalkooda hooyo sababtoo ah khataraha halkaas ka jira.

## Ma khasab baa in qofku isagu codsado § 54a?

Maya. **Hay'adda dowladda ayaa iyada lafteedu hubinaysa** in qofku heli karo oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a. Arrintan waxaa loo yaqaan **„Baaritaan rasmi ah“** (amtswegige Prüfung), taas oo macnaheedu yahay in hay'addu baaritaanka samayso iyada oo aan qofku codsi gaar ah soo gudbin.
Tani waxay dhacdaa, tusaale ahaan: Marka hay'addu go'aamiso in qofku uusan **helayn magangelyo ama ilaalinta dheeraadka** ah. Marka qofka lagala noqdo ilaalintii dheeraadka ahayd ee hore loo siiyay.

Hay'addu guud ahaan waxay baaritaanka u samaysaa sida ay u kala horreeyaan:
**Magangelyo (Asyl) → Ilaalinta dheeraadka ah (subsidiärer Schutz) → Oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a → Baaritaanno kale**

## Maxaa dhacaya haddii ay jiraan sababo qofka looga reebayo ilaalinta (Ausschlussgründe)?

Xaalado gaar ah, qofku ma helayo ilaalinta dheeraadka ah (subsidiärer Schutz), inkasta oo uu dalkiisa hooyo kala kulmi karo khatar culus. Tusaale ahaan, tani waxay khusayn kartaa qofka galay: Dambiyo culus. Dambiyo dagaal. Dambiyo ka dhan ah bani'aadamnimada. Sidoo kale, qofka waxaa laga reebi karaa ilaalinta haddii loo arko inuu khatar ku yahay bulshada guud ahaan ama amniga Awstariya.

Sababahaas reebitaanka ah waxay sidoo kale khuseeyaan **oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a.**

**Muhiim:** Xitaa haddii ay jirto sabab qofka looga reebayo ilaalinta, waxaa weli shaqaynaya mabda'a mamnuucaya in qofka lagu celiyo meel uu khatar ugu jiro (Refoulementverbot). Taas macnaheedu waa in qofka aan dalkiisa loo masaafurin karin, laakiin uusan helayn ilaalinta dheeraadka ah ama oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a. Xaaladdan, waxaa suuragal ah in qofka la siiyo **Joojinta masaafurinta (Duldung)**.

## Waa maxay dukumentiyada aqoonsiga iyo safarka ee la helayo?

**Qofka haysta ilaalinta dheeraadka ah**
**Dadka la siiyo ilaalinta dheeraadka** ah (subsidiärer Schutz) waxay helaan **kaar u gaar ah (Aufenthaltskarte)** oo caddeynaya oggolaanshaha joogitaankooda. Haddii aysan awoodin inay helaan ama cusboonaysiiyaan baasaboorka dalkooda hooyo, guud ahaan waxay xaq u leeyihiin inay helaan **baasaboor loogu talagalay dadka ajnabiga** ah (Fremdenpass).

**Qofka haysta oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a**
Dadka haysta oggolaanshahan waxay helaan kaar la yiraahdo **„Aufenthaltsberechtigung plus“**
Kaarkani wuxuu caddeynayaa in qofku si sharci ah ugu nool yahay Awstariya, laakiin ma aha dukumenti safar.

**Muhiim:** Qofka haysta oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a si toos ah xaq uguma laha Fremdenpass. Haddii uu jiro sabab kale oo uu ku heli karo baasaboorka dadka ajnabiga ah, waa in xaaladdiisa gaarka ah la baaro.

## Intee in le'eg ayuu shaqaynayaa oggolaanshaha joogitaanku?

**Ilaalinta dheeraadka ah (subsidiärer Schutz):** Oggolaanshaha joogitaanka ee ugu horreeya wuxuu shaqaynayaa **hal sano**. Kordhinta ugu horreysa waxay shaqaynaysaa **saddex sano**. Intaas ka dib, haddii sababihii ilaalintu weli jiraan, kordhin kasta waxay shaqaynaysaa **shan sano**. Codsiga kordhinta waa in la gudbiyaa waqti ku filan ka hor inta uusan oggolaanshuhu dhicin. Haddii codsiga la daahiyo, waxaa jira xeerar gaar ah oo khuseeya.

**Oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a (§ 54a-Aufenthaltstitel):** Kaarka „Aufenthaltsberechtigung plus“ wuxuu shaqaynayaa **12 bilood**. Waa la kordhin karaa haddii shuruudihii lagu helay ay weli jiraan. Codsiga kordhinta waa in la gudbiyaa ka hor inta uusan kaarku dhicin. Haddii codsigu daaho, waxaa jira xeerar gaar ah oo khuseeya.

## Ma lagu shaqayn karaa oggolaanshayaashan?

Haa. Dadka haysta ilaalinta dheeraadka ah iyo dadka haysta oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a labaduba way ka shaqayn karaan gudaha Awstariya. Waxay xaq u leeyihiin inay: Shaqaale ahaan ugu shaqeeyaan shirkad ama qof loo shaqeeye ah. Iskood u shaqaystaan ama ganacsi yeeshaan. Si aan **xaddidnayn uga qaybqaataan** suuqa shaqada ee Awstariya.

## Maxaa khuseeya marka laga hadlayo kaalmooyinka bulshada?

Halkan waxaa jira farqi muhiim ah oo u dhexeeya labada nooc ee oggolaanshaha. **Dadka haysta ilaalinta dheeraadka** ah (subsidiärer Schutz) waxaa khuseeya xeerar ugu yaraan dammaanad qaadaya xuquuqo gaar ah oo ku salaysan xeerarka Midowga Yurub ee xaaladda dadka la ilaaliyo (EU-Statusverordnung). Awstariya waa inay xeerarkan tixgelisaa marka ay timaaddo caymiska bulshada iyo kaalmada bulshada. Si kastaba ha ahaatee, xaddidaadyo ayaa suurtagal ah.

Dadka haysta **oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a (§ 54a-Aufenthaltstitel)** xeerarkan ugu yar ee Midowga Yurub ma khuseeyaan. Kaalmooyinka ay heli karaan waxaa lagu go'aamiyaa sharciga Awstariya. Marka laga hadlayo kaalmada bulshada (Sozialhilfe) ama kaalmada dakhliga ugu yar (Mindestsicherung) , sharciyadu way ku kala duwanaan karaan gobollada kala duwan ee Awstariya. Weli si buuxda looma caddayn dhammaan xaaladaha nooca kaalmada ay heli karaan dadka haysta § 54a.

Taas awgeed, waxaa dhici karta in ay jiraan **daldaloolo ku yimaadda helitaanka taageerada nolosha**. Tani waxay si gaar ah ugu adkaan kartaa dadka qaba cudurro halis ah oo aan la masaafurin karin, isla markaana aan shaqayn karin ama shaqayn kara oo keliya xadidan.

**Talo:** La-talin ku saabsan arrimaha bulshada (Sozialberatung) ayaa kaa caawin karta inaad ogaato kaalmooyinka aad ka heli karto gobolka aad ku nooshahay.

## Qoyska ma u iman karaa Awstariya?

**Dadka haysta ilaalinta dheeraadka** ah (subsidiärer Schutz) waxay, haddii ay buuxiyaan shuruudo gaar ah, qoysaskooda qaarkood u keeni karaan Awstariya. Marka laga hadlayo lammaanaha is qaba, guurku waa inuu jiray ka hor **inta uusan qofku dalka soo gelin**. Codsiga isu keenista qoyska waxaa la gudbin karaa oo keliya **marka ay dhammaato muddada sugitaanka ee laba sano**. Waxaa sidoo kale jira shuruudo kale oo ay tahay in la buuxiyo, sida: Dakhli ku filan,Hoy ku habboon,Caymis caafimaad. Guud ahaan, nidaamka waxaa sidoo kale khuseeya **qoondo**. Taas macnaheedu waa in codsiga la baari karo oo keliya haddii ay jirto boos bannaan oo qoondada ah. Macluumaad dheeraad ah waxaa laga heli karaa warqadda macluumaadka ee la yiraahdo „Isku keenista qoyska ee dadka la siiyey ilaalinta“ (Familienzusammenführung für Schutzberechtigte).



*asylkoordination österreich*
Burggasse 81/7, 1070 Wien
Weitere Infoblätter auf www.asyl.at

Qofka haysta **oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a** ma keeni karo qoyskiisa Awstariya isaga oo ku salaynaya oggolaanshahan oo keliya. Si kastaba ha ahaatee, haddii uu u wareego nooc kale oo oggolaansho joogitaan ah oo ku salaysan Sharciga Deganaanshaha iyo Joogitaanka Awstariya (Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz, NAG), tusaale ahaan „Rot-Weiß-Rot – Karte plus“, waxaa suuragal noqon karta in qoyskiisa loo keeno Awstariya. Xaaladdaas, waxaa la raacayaa shuruudaha ku qoran Sharciga Deganaanshaha iyo Joogitaanka (NAG).

## Waa maxay fursadaha lagu heli karo joogitaan muddo dheer ah?

**Dadka haysta ilaalinta dheeraadka ah (subsidiärer Schutz)** waxay, haddii ay buuxiyaan shuruudo gaar ah, heli karaan oggolaanshaha joogitaanka ee (Daueraufenthalt – EU) **(deganaansho joogto ah oo Midowga Yurub** ah). Si taas loo helo, guud ahaan waa in qofku muddo shan sano ah si aan kala go' lahayn ugu noolaa Awstariya isagoo haysta xaalad ilaalin caalami ah (internationaler Schutz). Muddadii uu socday habraaca codsiga magangelyada sidoo kale si buuxda ayaa loogu xisaabinayaa shantaas sano.

Si loogu wareego oggolaanshahan, waa in la buuxiyaa shuruudaha soo socda: In la dhammaystiro **Module 2 ee heshiiska isdhexgalka (Integrationsvereinbarung)**. In la buuxiyo shuruudaha guud ee Sharciga Deganaanshaha iyo Joogitaanka Awstariya (NAG).In la leeyahay aqoon luqadda Jarmalka ah oo heerka B1 ah.In la haysto dakhli ku filan, caymis caafimaad iyo hoy ku habboon. Macluumaad dheeraad ah waxaa laga heli karaa warqadda „Daueraufenthalt – EU“.

Oggolaanshaha „Daueraufenthalt – EU“ waa in la codsadaa. Wuxuu qofka siinayaa xaq deganaansho oo aan waqti ku xaddidnayn gudaha Awstariya.

**Dadka haysta oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a** waxay u wareegi karaan oggolaanshaha **„Rot-Weiß-Rot – Karte plus“ (RWR+)**, haddii ay buuxiyaan shuruudaha looga baahan yahay. Marka la gaaro waqtiga kordhinta oggolaanshaha, hay'addu waxay hubinaysaa: In shuruudihii lagu helay § 54a ay weli jiraan. In qofku u wareegi karo nooc kale oo oggolaansho joogitaan ah. Si loogu wareego „Rot-Weiß-Rot – Karte plus“, waa in la buuxiyaa shuruudahan: In la dhammaystiro **Module 1 ee heshiiska isdhexgalka (Integrationsvereinbarung)**, oo ay ku jirto aqoonta Jarmalka ee heerka A2. In la buuxiyo shuruudaha guud ee Sharciga Deganaanshaha iyo Joogitaanka Awstariya (NAG), sida dakhliga, caymiska caafimaadka iyo hoyga.

**Ogeysiis:** Marka qofku u wareego **„Rot-Weiß-Rot – Karte plus“**, waxaa suuragal noqon karta inuu qoyskiisa keeno Awstariya, haddii uu buuxiyo shuruudaha kale ee ku xusan sharciga (NAG). Waxaa habboon inaad talo ka raadsato xarun bixisa la-talin sharci.

Haddii wareegidda nooc kale oo oggolaansho joogitaan ahi aysan suurtagal ahayn, oggolaanshaha § 54a waxaa loo kordhin karaa 12 bilood oo dheeraad ah, haddii shuruudihii loo baahnaa ay weli jiraan.



*asylkoordination österreich*
Burggasse 81/7, 1070 Wien
Weitere Infoblätter auf www.asyl.at

# Qodobada ugu muhiimsan oo kooban

- **Ilaalinta dheeraadka ah (subsidiärer Schutz)** waa xaalad ilaalin oo ku salaysan sharciga Midowga Yurub.
- **Oggolaanshaha joogitaanka ee § 54a (§ 54a-Aufenthaltstitel)** waa oggolaansho joogitaan oo ku salaysan sharciga Awstariya.
- § 54a waxaa la tixgelin karaa marka masaafurintu mamnuuc tahay sababo la xiriira Qodobka 2 ama 3 ee Heshiiska Yurub ee Xuquuqda Aadanaha (Art. 2 oder 3 EMRK), laakiin qofku uusan **xaq u lahayn ilaalinta dheeraadka** ah.
- Oggolaanshaha § 54a **waxaa hay'addu si toos ah u baartaa iyada oo aan qofku codsan (amtswegige Prüfung)**. Sababta masaafurinta looga hortagayo waa inaysan noqon mid ku meel gaar ah oo keliya.
- Labada kooxoodba waxay leeyihiin xaq aan xaddidnayn oo ay kaga shaqayn karaan suuqa shaqada. Kala duwanaanshaha ugu weyn wuxuu khuseeyaa **kaalmada bulshada, isu keenista qoyska iyo dukumentiyada safarka**.
- Qaar ka mid ah arrimaha la xiriira oggolaanshaha cusub ee § 54a weli si buuxda looma caddayn. Gaar ahaan, macnaha erayga „aan ku meel gaar ahayn oo keliya“ iyo helitaanka kaalmooyinka bulshada.

# Xaggee laga heli karaa caawimaad?

Xarumaha la-talinta ee khibradda u leh sharciga magangelyada iyo sharciga dadka ajnabiga ah ayaa kaa caawin kara: Su'aalaha ku saabsan oggolaanshaha joogitaankaaga. Kordhinta oggolaanshaha. U wareegidda oggolaansho kale oo ku salaysan sharciga NAG. Isu keenista qoyska.

Beratungsstellen

Waxaa habboon inaad la xiriirto xarun bixisa la-talinta arrimaha bulshada (Sozialberatungsstelle) si aad u ogaato kaalmada aad xaqa u yeelan karto.

Dadka haysta ilaalin caalami ah, sida magangelyada (Asyl) ama ilaalinta dheeraadka ah (subsidiärer Schutz), waxaa habboon inay la xiriiraan Laanqayrta Cas ee Awstariya (Österreichisches Rotes Kreuz) si ay talo uga helaan isu keenista qoyska.